

Vår 2018 - JUS3212

EKSAMENSOPPGAVE

JUS3212 - Formuerett II - Vår 2018

Dato: Mandag 4. juni 2018

Tid: 10.00-16.00

FORMUERETT II: EKSAMEN VÅR 2018

Del I - Praktikum

Peder Ås var grunder og hadde engasjert seg i forskjellige former for næringsvirksomhet. I januar 2017 opprettet han sammen med Lars Holm og Marte Kirkerud Tut og Kjør AS (T&K), der de til sammen eide 60% av aksjene. Selskapet ble tegnet med en aksjekapital på NOK 30.000. T&K anskaffet seg en fast eiendom, Nygaten 1, som aksjeeierne finansierte ved private lån, slik at eiendommen var gjeldsfri da den på stiftelsestidspunktet ble overdratt til og tinglyst på T&K. Eiendommen ble anskaffet for NOK 5 millioner.

I de registrerte vedtektene for T&K, ble selskapets virksomhet beskrevet som:

"Formål

Arrangering og gjennomføring av reiser, utflukter og andre spenningsaktiviteter, samt hva som hermed står i forbindelse."

Peder, Lars og Marte utgjorde selskapets styre, med Peder som styrets leder. Han ble også tildelt signatur. Styret ansatte Peders venninne, Eline Pettersen, som daglig leder.

Selskapets virksomhet med arrangering av reiser og utflukter gikk bra, kundene var fornøyde, og T&K fikk gode tilbakemeldinger om at arrangementene hadde vært morsomme og spennende. Ved årets utgang hadde T&K, bortsett fra eiendommen, bygget seg opp en egenkapital på NOK 500.000.

De tre styremedlemmene fikk blod på tann. Den 4 januar 2018 fattet styret beslutning om at selskapet skulle utvide sin virksomhet til å omfatte en nettportal om "dating", *Love Me Tender*. De tre styremedlemmene diskuterte ikke opplegget for den nye satsingen mer i detalj, men var opptatt av at det skulle være et innovativt og spennende tilbud. Ettersom styret hadde mer enn nok å befatte seg med, ble det i styremøtet besluttet at Peder, som hadde hatt ideen, skulle gis fullmakt til å arbeide videre med nettportalen. Etter styremøtet ble det utferdiget et skriftlig dokument, datert og undertegnet av styrets medlemmer, med overskriften "Fullmakt". Dokumentet ble gitt følgende tekst:

*"Peder Ås gis herved fullmakt til å iverksette og gjennomføre alle nødvendige tiltak for å opprette nettportalen *Love Me Tender*."*

Peder var av den oppfatning at T&K, til tross for det gode resultatet, ikke hadde tilstrekkelig økonomisk evne til å satse så friskt på nettportalen som han mente var ønskelig for raskt å komme i

konkurransesepisjon overfor de øvrige, lignende portalene i bransjen. Uten å informere Lars og Marte, bestemte han seg, 5 januar 2018, for å søke om lån for å tilføre selskapet det han anså som nødvendige finansielle midler.

Peder tok samme dag kontakt med sin gamle venn, Ole Hansen, som drev og eide selskapet Finanspiraten. Samtidig ba han Eline om å ta kontakt med Handelsbanken. Peder utformet en lånesøknad, som han tenkte at både han og Eline kunne gjøre bruk av. I lånesøknaden, som var meget kortfattet, ble det anmodet om "et lån på NOK 8.000.000 med Tut og Kjør som debitor, på vanlige rente og avdragsvilkår, for å finansiere en nettportal."

Peder la frem lånesøknaden og fullmakten overfor Hansen, og opplyste på spørsmål at lånet skulle brukes til å finansiere en "nettportal om dating" i regi av T&K. Hansen ga til svar at Finanspiraten ikke uten videre kunne gi et lån til et slikt formål, men siden han hadde tro på prosjektet, gikk han med på å tilby et lån på NOK 6.500.000 med Finanspiraten som kreditor på vanlige lånevilkår, under den forutsetning at lånet ville gi Finanspiraten rett til å få utstedt aksjer i T&K. Han bemerket entusiastisk at han gjennom Finanspiraten ville være med på denne kula. Peder syntes dette hørtes fortreffelig ut, og undertegnet samme dag låneavtalen på vegne av T&K med vilkåret om at Finanspiraten fikk rett til å få utstedt aksjer i T&K.

Neste dag, 6 januar 2018, underrettet Peder Eline om låneavtalen, og ba henne følge opp overfor Handelsbanken. Han føyet til at hun ikke trengte å søke om mer enn NOK 1.500.000, fordi han hadde fått finansiert det øvrige gjennom Finanspiraten. Eline gikk senere på dagen i møte med Handelsbanken og la frem lånesøknaden. På spørsmål opplyste Eline at nettportalen som skulle finansieres gjaldt "en datingtjeneste litt utenom det vanlige". Handelsbanken var villig til å gi lånet, men kunne ikke yte usikret kreditt til et slikt formål, og anmodet derfor om at T&K stilte gården i Nygaten 1 som pant. Eline var fornøyd med dette tilbudet, og ga sin tilslutning til låneavtalen med vilkåret om pant ved å undertegne både låneavtalen og pantobligasjonen.

Da lånet dagen etter, 7 januar 2018, ble utbetalt, falt hun for fristelsen å bruke pengene på seg selv. Hun kjøpte seg en Porsche, som hun samme dag kjøpte til vrak, uten at den var forsikret ut over den obligatoriske ansvarsforsikringen. Dette fortalte hun til Peder, som ble forbannet og fortvilet.

Peder tenkte over hvordan de best kunne håndtere situasjonen. Han kom til at han skulle forsøke å dekke tapet, som Eline hadde pådratt T&K, ved å investere i kryptovaluta, foreta raskt videresalg, og satse på en umiddelbar fortjeneste som kunne dekke inn tapet og oppfylle låneforpliktelsene.

Da Peder fikk utbetalt lånet fra Finanspiraten, 8 januar 2018, kjøpte han "Bitcoins" for hele beløpet i eget navn, som han fjorten dager senere så seg nødt til å selge med stort tap. Han kunne ikke vente lenger på grunn av et avtalt styremøte i T&K, hvor det på dagsorden var satt opp en orienteringssak om satsingen på nettportalen. På tidspunktet for salget av kryptovalutaen hadde verken Peder eller Eline informert styret i T&K om den situasjonen de var kommet opp i.

På styremøtet i T&K etterlyste Lars og Marte informasjon om hvordan Peder hadde fulgt opp saken med nettportalen. Peder svarte at hans erfaring så langt var at satsingen ville bli kapitalkrevende, at de burde søke eksternt finansiering, og fikk styret med seg på å søke om lån på NOK 2.000.000, hos Finanspiraten via sin gamle venn, Hansen. Peder unnlot å gi noen informasjon om låneopptakene han og Eline allerede hadde foretatt og det øvrige hendelsesforløpet.

Peder gikk deretter i forhandlinger med Hansen om lånet. Hansen synes det var litt pussig at Peder kom tilbake og søkte om et ytterligere lån, og ba om flere opplysninger vedrørende den planlagte nettportalen.

Peder forklarte da at nettportalen skulle inneholde kontaktinformasjon for mannlige prostituerte, samt en applikasjon for opprettelse av kontakt mellom tjenesteyter og kunde.

Hansen tenkte at dette var friske greier, men ba om at Peder utformet en formell lånesøknad der det fremgikk at lånet ble gitt mot pant i Nygaten 1. Peder utformet en slik lånesøknad, som samtlige styremedlemmer så undertegnet. Hansen tenkte at opplegget med nettportalen virket noe tvilsomt, men anså lånet godt nok sikret gjennom pantet. Han innvilget derfor lånet på vegne av Finanspiraten.

Da styret i T&K fikk klarhet i hvilken situasjon foretaket var kommet opp i kontaktet det Finanspiraten og Handelsbanken og meddelte at T&K ikke anså seg forpliktet etter låneavtalene.

Handelsbanken krevet at T&K betalte tilbake lånet, men T&K fastholdt at selskapet anså seg uforpliktet. T&K gjorde gjeldende at Eline ikke hadde myndighet til å inngå avtalen, og at Handelsbanken burde ha forstått dette.

Finanspiraten krevet at T&K betalte tilbake de to lånene. T&K fastholdt at selskapet ikke anså seg bundet av noen av de to låneavtalene.

T&K gjorde gjeldende at Peder ikke hadde adgang til å inngå den første låneavtalen som styrets leder – selskapet måtte for å bli forpliktet i det minste opptre med et samlet styre. T&K anførte videre at det ikke forelå en intern behandling av den første låneavtalen fra foretakets side, at den var i strid med aksjeloven 11-2, og at Peder ikke hadde adgang til å inngå denne avtalen verken etter selskapsrettslige eller avtalerettslige regler.

Finanspiraten bestred disse anførselene, og mente at selskapet uansett hadde vært i god tro.

Til anførselen om at Finanspiraten hadde vært i god tro innvendte T&K at dette uansett ikke var relevant, og at det ikke gjaldt noen legitimasjonsregler ved overtredelse av aksjeloven § 11-2.

Heller ikke den etterfølgende låneavtalen mente T&K at selskapet var forpliktet av. Styret hadde ikke adgang til å inngå en slik låneavtale. Uansett måtte den anses stridende mot NL 5-1-2, både som lovstridig og umoralsk, slik at den også av denne grunn var uforpliktende for foretaket.

Finanspiraten bestred at den planlagte nettportalen var av en slik karakter at låneavtalen kunne anses ugyldig som umoralsk. Finanspiraten var enig i at den planlagte nettportalen var lovstridig, men mente at det var uten betydning for gyldigheten av låneavtalen. Finanspiraten anførte videre at selskapet uansett hadde vært i god tro.

Drøft og løs de prinsipale og subsidiære rettsspørsmål som oppgaven reiser.

(Anslått tid: 5 timer).

DEL II - Teori:

Forklar hva som menes med kreditorekstinksjon, og gjør rede for hvilke hensyn som begrunner en slik beslagsrett.

(Anslått tid: 1 time)

Oslo, 23.05.2018

Sverre Blandhol

Faglig eksamensleder